Ière Année, N° 3.
Novembre 1902.

Ia Jaro, 3a Numero.
Novembro 1902.

Ie Jaar, Nr 3.
November 1902.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL.	BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo ; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België ; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro (*huit pages*) **0.25 fr.**	**Unu numero** (ok paĝoj) **0.25 fr.**	**Het nummer** (*8 bladz.*) **0.25 fr.**

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 55, rue des Drapiers, Bruxelles.
Cenzuristoj — Censeurs — Keurders : E. et L. BLANJEAN, 14, rue de Wautier, Laeken.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

Avizo grava. — La abonantoj rusaj povas sendi la koston de sia abono per papermono (unu rublo). Poŝtmarkoj de ĉiuj landoj estos akceptitaj nur po du trionoj ($^2/_3$) de la valoro.

La personoj, kiuj sendos al ni almenaŭ sumon da kvin frankoj, estos enskribitaj kiel protektantaj abonantoj kaj ilia nomo estos presita en ia proksima numero.

Les personnes qui nous enverront au moins la somme de cinq francs seront inscrites comme abonnés protecteurs et leur nom paraîtra dans un prochain numéro.

De personen die ons ten minste de som van vijf franken toezenden zullen opgeteekend worden als inschrijvers-beschermers en hun naam zal in een aanstaande nummer gedrukt worden.

ENHAVO.

SOMMAIRE.

INHOUD.

A.-J. WITTERYCK-DELPLACE,

IMPRIMEUR-ÉDITEUR
BRUGES, NOUVELLE PROMENADE, 4.

DRUKKER-UITGEVER
BRUGGE, NIEUWE WANDELING, 4.

DE « LINGVO INTERNACIA »

AVIZO GRAVA

Krom la vojaĝantoj, precipe al scienculoj kaj komercistoj utilos internacia lingvo.
Rilate al la lasta kategorio ni ekuzos novan propagandilon.
Senpage ni publikigos en nia gazeto *Lingvo Internacia*, ĝis kiam ni povos, la nomon, profesion, kaj adreson, de ĉiu ajn komercisto akceptanta la uzadon de Esperanto, kiu petos nin pri tio per poŝtkarto Esperante skribita.
Samtempe, ni petas ĉiujn niajn amikojn, ke ili presigu kaj dispublikigu tiun ĉi avizon kaj tiujn adresarojn ĉien, kie ili povos.
Tio ĉi, unue, pruvos la praktikecon de Esperanto; due altiros al nia afero multajn komercistojn pro la senpaga reklamo.
Same ni agoŝ rilate al la gazetoj, kiuj akceptas artikolojn en Esperanto.
Ni esperas, ke ĉiuj amikoj de Esperanto helpos al ni por tiu ĉi utilega entrepreno, kaj povos per tia profito aligi al ni multajn komercistojn.
Oni volu sin turni al la redaktoro de la gazeto, S^ro^ Fruictier, 27, boulevard Arago, Paris.

Lingvo Internacia.

Ière Année, N° 3. Novembre 1902. | Ia Jaro, 3a Numero. Novembro 1902. | Ie Jaar, Nr 3. November 1902.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL. | BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo ; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België ; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro (*huit pages*) 0.25 fr.	Unu numero (ok paĝoj) 0.25 fr.	Het nummer (*8 bladz.*) 0.25 fr.

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 55, rue des Drapiers, Bruxelles.
Cenzuristoj — Censeurs — Keurders : E. et L. BLANJEAN, 14, rue de Wautier, Laeken.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

AVIZO GRAVA.

Ni konsilas la Belgajn Esperantistojn, kiuj ne ankoraŭ respondis al nia alvoko, fari ĝin de nun. Estas necese ke ni povu iri antaŭen per ilia aprobo kaj per ilia helpo. Sufiĉas sendi la folieton aldonitan al la unuaj numeroj aŭ ordinaran poŝtkarton al S° M. Seynaeve, 3, rue de l'Avenir, Courtrai.

Numerojn de la ĵurnalo, krom la unua, kaj propagandajn broŝuretojn ni ĉiam sendos al ili, senpage, post peto. Ni rekomendas precipe agadi solidare kun ni kaj partopreni, kiel eble plej multe, al la disvastigado kaj al la propagando de la tiel utila Esperanto.

Ni rememorigas ke la personoj kiuj sendas al ni almenaŭ sumon da kvin frankoj estos enskribitaj kiel protektantaj abonantoj ; ilia nomo estos presita en ia proksima numero.

Avis important.

Nous conseillons aux espérantistes belges qui n'ont pas encore répondu à notre appel de le faire dès maintenant. Il est nécessaire que nous puissions aller de l'avant avec leur approbation et leur aide. Il suffit d'envoyer le feuillet-supplément des premiers numéros ou une simple carte postale à Mr M. Seynaeve, 3 rue de l'Avenir, à Coutrai. Des numéros du journal, sauf le numéro un, et des brochures de propagande leur seront toujours envoyés, gratuitement, sur simple demande. Nous leur demandons surtout de faire acte de solidarité et de prendre part, le plus possible, à la diffusion et à la propagande de l'Esperanto, si utile.

Nous rappelons que les personnes qui nous envoient au moins la somme de cinq francs seront inscrites comme abonnés protecteurs ; leurs noms seront publiés dans un prochain numéro.

Belangrijk bericht.

Wij raden de Belgische esperantisten die nog onzen oproep niet beantwoord hebben, aan het van nu af te doen. Het is noodig dat wij met hunne goedkeuring en hunne hulp vooruit kunnen gaan. Het is genoeg het bijbladje der eerste nummers of eene eenvoudige postkaart aan den heer M. Seynaeve, Toekomststraat 3, Kortrijk, te zenden. Nummers van het blad, het eerste uitgenomen, en verspreidingboekjes zullen op enkele vraag kosteloos toegezonden worden. Wij vragen hun bijzonderlijk eene daad van wederzijdsche medewerking en, zooveel mogelijk, in het verspreiden en voortzetten van het zoo nuttig Esperanto deel te nemen.

Wij herinneren dat de personen die ons de som van vijf frank opsturen, zullen ingeschreven worden als beschermende inteekenaars ; hunne namen zullen in een bijzonder nummer bekend gemaakt worden.

La Delegacio por la enkonduko de Helpanta Lingvo Internacia.

La scienculoj sin demandis, ofte, ĉu ia Lingvo Internacia povus esti elektota por iliaj kongresoj kaj kunvenoj ; ofte ankaŭ ili bedaŭris la neestadon de tiu helpanta organo. Dum la lasta Ekspozicio en Parizo, la demando renoviĝis kaj multaj kongresoj eklaŭdis kaj akceptis la organizon de Delegacio por la elpenso kaj la enkonduko de helpanta lingvo, kiu povus servi por la internaciaj rilatoj.

Kelkaj delegitoj estis elektitaj kaj ili subskribis kolektive *Deklaracion*, en kiu estas difine esprimita la metodo, kiun ili intencas sekvi.

En la nuna tempo, la tre granda utileco de helpanta lingvo internacia ne estas plu neita de iu. Tia organo de komunikado estus treege kara por la scienculoj, la komercistoj, la turistoj, k. t. p. Tamen multaj homoj ne kuraĝas primediti tiun ĉi ideon ; ili vidas en ĝi, laŭ la unua rigardo, nur fantaziaĵon, revon allogantan sed neefektivigeblan. Tio ĉi certe estas taksado malĝusta, kiu pruvas evidente ke ili ne ekzamenis tion, kion oni produktis jam por atingi tiun celon.

Ĉiuj, kiuj lernis mature la demandon, scias ke, inter la kelkaj solvoj prezentitaj ĝis nun, Esperanto estas la solvo la plej racia, la plej logika, la plej plena kaj tiu, kiu sin turnas al la plej grandanombro da homoj, tio estas diri al ĉiuj, kiuj posedas mezan instruadon.

Kvankam la Delegacio estas ankoraŭ en la periodo de formiĝo, kaj kvankam Esperanto nun estas nur simple proponita al la delegitoj, ni devas helpi ĝian prosperon kaj elvoki, per ĉiuj eblaj rimedoj, la nomigon de delegitoj ĉe la societoj, kie ni povas enkonduki la demandon. Por efektivigi facile tiun devon, ĉiu vera esperantisto ne ŝanceliĝos kaj sin turnos direkte, por sciigoj kaj propagandiloj, al Sinjoro L. Leau, ĝenerala sekretario de tiu Delegacio, n° 6, strato Vavin' en Parizo (VI[a]).

Ni aldonas ke la Delegacio por la enkonduko de helpanta lingvo internacia estas absolute sendependa kaj ne akceptas diskuti politikajn aŭ religiajn demandojn.

Poste, ni reproduktas la tekston de la Deklaracio kaj la nomojn de Belgaj societoj kun iliaj delegitoj, kiuj aliĝis, ĝis nun, al tiu Deklaracio. Jos. JAMIN.

La Délégation pour l'adoption d'une langue auxiliaire internationale.

Les hommes de science se sont souvent demandé si une Langue Internationale ne pouvait être choisie pour leurs congrès et réunions ; souvent aussi ils ont regretté l'absence de cet organe auxiliaire. Lors de la dernière Exposition de Paris, la question se renouvela et plusieurs congrès préconisèrent et accueillirent la formation d'une Délégation pour la recherche et l'adoption d'une langue auxiliaire, qui pourrait servir aux relations internationales.

Quelques délégués furent choisis à cet effet et ils signèrent collectivement une *Déclaration* où se trouve fixée la méthode qu'ils se sont proposé de suivre. Aujourd'hui, la très grande utilité d'une langue auxiliaire internationale n'est plus contestée par personne. Un pareil organe d'intercommunication serait infiniment précieux aux savants, aux commerçants, aux touristes, etc. Beaucoup d'hommes, cependant, n'osent s'arrêter à cette idée ; ils ne voient en elle, à première vue, qu'une chimère, une rêverie séduisante mais irréalisable. C'est là certainement une appréciation inexacte, qui prouve à l'évidence qu'ils n'ont pas examiné ce qui a été produit déjà pour atteindre ce but.

Ceux qui ont mûrement étudié la question savent que parmi les quelques solutions présentées jusqu'à ce jour, l'Esperanto est la solution la plus rationnelle, la plus logique, la plus complète, et celle qui s'adresse au plus grand nombre de personnes, c'est à dire à celles qui possèdent une instruction moyenne.

Quoique la Délégation soit encore dans sa période de formation et quoique l'Esperanto ne soit, actuellement, que simplement proposé aux délégués, nous devons contribuer à son succès et provoquer, par tous les moyens possibles, la nomination de délégués au sein des sociétés où nous pouvons introduire la question.

Pour accomplir facilement ce devoir, chaque vrai espérantiste n'hésitera pas et s'adressera directement, pour les renseignements et les moyens de propagande, à M. Leau, secrétaire général de cette Délégation, n° 6, rue Vavin, à Paris (VIe).

Nous ajoutons que la Délégation pour l'adoption d'une langue auxiliaire internationale est absolument indépendante et n'accepte la discussion d'aucune question politique ou religieuse.

Nous reproduisons, ci-après, le texte de la Déclaration et les noms des sociétés belges ainsi que ceux de leurs délégués, qui ont adhéré, jusqu'aujourd'hui, à cette Déclaration.

Jos. JAMIN.

De Afvaardiging tot het aanvaarden van eene wederlandsche hulptaal.

De mannen der wetenschap hebben zich meer dan eens gevraagd, of het niet mogelijk ware, voor hunne congressen en vergaderingen eene wederlandsche taal te kiezen; meer dan eens ook hebben zij het missen van dat hulpmiddel betreurd. Gedurende de laatste wederlandsche tentoonstelling van Parijs werd de vraag nog eens opgeworpen, en verscheidene congressen prezen uitermate en aanvaardden de inrichting eener Afvaardiging tot het zoeken en aannemen eener hulptaal, die in de wederlandsche betrekkingen zou kunnen dienen.

Verscheidene afgevaardigden werden tot dat einde gekozen en zij teekenden gezamentlijk eene Verklaring, *waarin het te volgen stelsel vastgesteld werd. Op heden is het overgroote nut eener wederlandsche hulptaal door niemand meer betwist. Een dusdanig middel van wederkeerige gemeenschap zou zeer kostbaar voor de geleerden zijn, ook voor de handelslieden, de reizigers, enz. Vele menschen nogtans durven het gedacht er van niet aanvaarden; bij het eerste zicht zien zij daar niets in dan eene hersenschim, eene bekoorlijke maar onuitvoerbare droomerij. Ziedaar ongetwijfeld eene onjuiste opvatting, die klaarblijkelijk toont dat zij niet in aanmerking genomen hebben al wat reeds gedaan werd om dat doel te bereiken.*

Degenen die zorgvuldig het vraagstuk doorgrond hebben weten dat, tusschen al de oplossingen die tot heden toe aangeboden werden, het Esperanto de redelijkste, de beredeneerdste, de volledigste is, en deze die gericht is tot het grootste getal lieden, het is te zeggen tot dezen, die eene middelbare geleerdheid bezitten.

Alhoewel de Afvaardiging nog maar in den tijd harer vorming zij, en alhoewel het Esperanto nog maar aan de afgevaardigden voorgesteld zij, moeten wij het onze bijdragen opdat het zoude gelukken, en door alle mogelijke middelen de benoeming van afgevaardigden bevorderen in de maatschappijen waar wij het vraagstuk kunnen inbrengen. Ieder ware Esperantist zal geen oogenblik aarzelen om zich van dien plicht te kwijten, en om dit te gemakkelijker te doen zal hij zich, voor alle inlichtingen en verspreidingsmiddelen, rechtstreeks wenden tot den heer Leau, den algemeenen schrijver dezer Afvaardiging, n° 6, rue Vavin, te Parijs (VI[a]).

Voegen wij hierbij, dat de Afvaardiging tot het aanvaarden eener wederlandsche hulptaal geheel en gansch onafhankelijk is en dat de geschilvoering van elk politiek of godsdienstig vraagstuk zal geweigerd worden.

Hieronder nemen wij de eigene woorden der Verklaring over, alsook de namen der belgische maatschappijen, en die van hunne afgevaardigden die, tot heden, deze Verklaring hebben bijgetreden.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Deklaracio.

La subskribitoj, delegitaj de diversaj Kongresoj aŭ Societoj por esplori la demandon pri helpanta lingvo internacia, interkonsentis pri la punktoj sekvantaj :

1e Estas dezirinde ke oni sin okupu je la elekto kaj uzada disvastigo de helpanta lingvo internacia, difinita, ne por anstataŭi en la individua vivo de ĉia popolo la naciajn idiomojn, sed por servi al la interrilatoj skribaj kaj parolaj inter personoj havantaj malsamajn lingvojn.

2e Helpanta lingvo internacia devas, por plenumi kun utileco sian rolon, kontentigi la sekvantajn kondiĉojn :

1a Kondiĉo. — Esti kapabla servi al la ordinaraj interrilatoj de la vivo societa, al la interŝanĝoj komercaj kaj al la raportoj sciencaj kaj filozofiaj ;

2a Kondiĉo. — Esti facile akirebla al ĉiu persono ricevinta mezan elementan instruadon kaj speciale al la personoj de civilizacio eŭropa.

3a Kondiĉo. — Ne esti unu el la lingvoj naciaj.

3e Estus bone organizi ĝeneralan Delegacion reprezentantan la ĉiuaĵon de la personoj kiuj komprenas la necesecon kiel ankaŭ la eblecon de helpanta lingvo kaj estas interesitaj je ĝia uzado. Tiu Delegacio elektos Komitaton konsistantan el membroj povantaj kuniĝi dum kelka tempo.

La rolo de tiu Komitato estas difinita en la sekvantaj artikoloj.

4e La elekto de la helpanta lingvo apartenas unue al la Asociacio internacia de l'Akademioj ; poste, en la okazo de malsukceso, al la Komitato priparolita en la artikolo 3e.

5e Sekve, la Komitato havos, kiel unuan mision, la rolon prezenti laŭ la modo postulata, al la Asociacio internacia de l'Akademioj, la voĉdone esprimitajn dezirojn de la Societoj kaj Kongresoj aliĝintaj, kaj peti ĝin respekte ke ĝi efektivigu la projekton por helpanta lingvo.

6e La Komitato devos krei propagandan Societon difinitan por vastigi la uzadon de la helpanta lingvo kiu estos elektita.

7e La subskribitoj, nun delegitaj de diversaj Kongresoj kaj Societoj, decidas klopodi en ĉiuj Societoj sciencaj, komercaj kaj turistaj, por akiri ilian aliĝon al tiu ĉi projekto.

8e Estos akceptitaj por partopreni en la Delegacio la reprezentantoj de la regule fonditaj Societoj kiuj estos aliĝintaj al tiu ĉi Deklaracio.

Déclaration.

Les soussignés, délégués par divers Congrès ou Sociétés pour étudier la question d'une Langue auxiliaire internationale, sont tombés d'accord sur les points suivants :

1° Il y a lieu de faire le choix et de répandre l'usage d'une Langue auxiliaire internationale, destinée, non pas à remplacer dans la vie individuelle de chaque peuple les idiomes nationaux, mais à servir aux relations écrites et orales entre personnes de langues maternelles différentes.

2° Une Langue auxiliaire internationale doit, pour remplir utilement son rôle, satisfaire aux conditions suivantes :

1re Condition. — Etre capable de servir aux relations habituelles de la vie sociale, aux échanges commerciaux et aux rapports scientifiques et philosophiques ;

2me Condition. — Etre d'une acquisition aisée pour toute personne d'instruction élémentaire moyenne, et spécialement pour les personnes de civilisation européenne ;

3me Condition. — Ne pas être l'une des langues nationales.

3° Il convient d'organiser une Délégation générale représentant l'ensemble des personnes qui comprennent la nécessité ainsi que la possibilité d'une Langue auxiliaire et sont intéressées à son emploi. Cette Délégation nommera un Comité composé de membres pouvant être réunis pendant un certain laps de temps.

Le rôle de ce Comité est fixé aux articles suivants.

4° Le choix de la Langue auxiliaire appartient d'abord à l'Association internationale des Académies, puis, en cas d'insuccès, au Comité prévu à l'article 3.

5° En conséquence, le Comité aura pour première mission de faire présenter, dans les formes requises, à l'association internationale des Académies, les vœux émis par les Sociétés et Congrès adhérents, et de l'inviter respectueusement à réaliser le projet d'une Langue auxiliaire.

6° Il appartiendra au Comité de créer une Société de propagande destinée à répandre l'usage de la Langue auxiliaire qui aura été choisie.

7° Les soussignés, actuellement délégués par divers Congrès et Sociétés, décident de faire des démarches auprès de toutes les Sociétés savantes, commerciales et de touristes, pour obtenir leur adhésion au présent projet.

8° Seront admis à faire partie de la Délégation les représentants de Sociétés régulièrement constituées qui auront adhéré à la présente Déclaration.

Verklaring.

De ondergeteekenden, afgevaardigden van verscheidene Congressen of Maatschappijen tot het onderzoeken van het vraagstuk eener wederlandsche hulptaal, zijn over de volgende punten overeengekomen :

1° Er is zake eene wederlandsche hulptaal uit te kiezen en ze te verspreiden. Die taal is niet bestemd tot het vervangen van landtalen in het gewone leven gebruikt, maar om te dienen tot de schriftelijke en mondelijke betrekkingen tusschen volkeren die verschillende talen spreken.

2° Om met nut hare rol te vervullen moet de wederlandsche hulptaal de volgende voorwaarden vereenigen :

1ste Voorwaarde : *Bekwaam zijn aan de gewone betrekkingen van 't maatschappelijk leven, aan de handelsverwisselingen en aan de wetenschappelijke en wijsgerige betrekkingen ten dienste te staan ;*

2de Voorwaarde : *Voor alle lieden van aanvankelijke middelmatige geleerdheid gemakkelijk zijn om aan te leeren, en in het bijzonder voor de lieden der europeesche beschaving;*

3de Voorwaarde : *Geene volkstaal zijn.*

3° Het betaamt eene Afvaardiging in te richten, vertegenwoordigende de algemeenheid der personen die de noodzakelijkheid en de mogelijkheid eener hulptaal verstaan, en in haar gebruik eenig belang hebben. Die Afvaardiging zal een Comiteit noemen, samengesteld uit leden, die gedurende zekeren tijd kunnen bijeenblijven.

Het werk van dit Comiteit is door de volgende artikelen geregeld.

4° De keus der hulptaal behoort eerst de wederlandsche vereeniging der Academiën toe; en daarna, in geval van mislukking, het Comiteit door art. 3 voorzien.

5° Dien tengevolge zal het Comiteit voor eerste zending hebben, de wenschen der aangesloten Maatschappijen en Congressen aan de vereeniging der Academiën aan te bieden, en ze eerbiediglijk uit te noodigen het ontwerp eener hulptaal te aanvaarden.

6° Het komt het Comiteit toe, eene Maatschappij tot verspreiding der uitgekozen hulptaal, in te richten.

7° De ondergeteekenden, op dezen stond afgevaardigden van verscheidene Congressen en Maatschappijën, besluiten bij alle wetenschappelijke, handels- en reiskringen, pogingen te doen, tot het aanvaarden van het tegenwoordig ontwerp.

8° Zullen aanvaard worden om deel te maken der Afvaardiging, de vertegenwoordigers van regelmatig ingerichte Maatschappijën, welke deze Verklaring *bijgetreden hebben.*

Belgaj Societoj kaj Delegitoj.

Cercle Polyglotte de Bruxelles. — Klubo poliglota de Bruselo : Kapitano-Komandanto Ch. Lemaire, honora membro ; fraŭlino Aŭgusta Greiner, membrino de la centra komitato ; sinjoro Edouard Blanjean, profesoro de Franca lingvo ; sinjoro Jos. Jamin, prezidanto de la Esperantista Grupo.

Association belge de photographie. — Belga Societo de fotografado : Sinjoro Puttemans, profesoro de ĥemio en la Industria Lernejo, prezidanto de la Brusela grupo de la Societo; Sinjoro A. Robert, duaĥemiisto en la ĥemia laborejo de la urba administracio de Bruselo.

Extension de l'École Normale, Bruxelles. — Vastigado de la Lernejo por geinstruistoj, Bruselo : S° J. Mehauden, prezidanto ; S° Thiri, kasisto ; S°j Dekeuster, Timmermans kaj Wynincx, membroj de la komitato.

Institut des Hautes Etudes de Bruxelles. — Instituto de la Altaj Lernoj de Bruselo : S° Emile Bertrand, profesoro en la Lernejo de la Minejoj de la Hainauta provinco (Heno).

Institut International de Bibliographie, Bruxelles. — Internacia Instituto de Bibliografio, Bruselo : S° Henri La Fontaine, senatano, kaj S° Paul Otlet, sekretarioj de la Instituto.

Société belge d'Astronomie, Bruxelles. — Belga Societo de Astronomio, Bruselo : S° Jacobs, prezidanto ; S° Lagrange, profesoro en la Milita Lernejo.

Société belge des Ingénieurs et des Industriels. — Belga Societo de la Inĝenieroj kaj Industriistoj : Kapitano-Komandanto de Artilerio, Ch. Lemaire.

Société d'Etudes Coloniales, Bruxelles. — Societo de Koloniaj Lernoj, Bruselo : Generalo Donny, Kamphelpanto de Lia Reĝa Moŝto Leopoldo IIa ; Kapitano-Komandanto, Ch. Lemaire.

Société royale de Géographie d'Anvers. — Reĝa Societo de Geografio de Antverpeno : S° Arthur De Jardin ; Kapitano-Komandanto Ch. Lemaire.

Touring-Club de Belgique. — Belga Klubo de Turismo : Kapitano-Komandanto Ch. Lemaire.

Société Centrale d'Architecture de Belgique. — Centra Societo de Arĥitekturo de Belgujo : Sinjoroj Emile Anciaux kaj Jos. Jamin, arĥitekturistoj.

Esperanto ĉe la blinduloj.

Ĉiuj, ni scias ke la libroj por blinduloj, presitaj per specialaj literapunktoj elpuŝitaj, estas tiel kostaj ke la sumo da sciigoj kiuj estas prezentataj al tiuj malfeliĉuloj, estas, pro tio, bedaŭrinde limigata kaj en iaj landoj la nombro de la lernaj libroj estas tiel malgranda ke oni povas akcepti ĝin kiel tutege nesufiĉa por doni la unuajn iaspecajn konojn, kiuj estas tiel necesaj por la blindulo, devigata laboradi por la ĉiutaga pano. Ĉiu lando, nature, havas verkojn kiuj ne povas esti disvastigataj en la najbarajn ŝtatojn, la diverseco de la lingvoj estas tiel sama ĉe la blinduloj kiel ĉe la vidantoj. Tiuj el niaj amikoj kiuj sekvis atente la movon pri Esperanto en la alilandoj scias jam, ke ekmovo desegniĝas por disvastigi nian karan lingvon inter la blinduloj de ĉiuj nacioj.

Tiuj ĉi, kiam ili konos komunan lingvon, povos ankaŭ posedi komunajn librojn; la vendado de tiuj ĉi libroj estos almenaŭ dekobligata kaj ilia akiro estos malpli kosta, dum, aliflanke, ilia nombro certe pligrandiĝos.

Sed, por efektivigi tiun ĉi bonan faron, estas necese, antaŭe, komposti en ĉiuj lingvoj Esperantajn lernolibrojn, kiuj estos speciale presitaj per literapunktoj elpuŝitaj. — Ni estas feliĉa anonci ke la lerno-

L'Esperanto chez les aveugles.

Nous savons tous que les livres pour aveugles, imprimés en caractères spéciaux en relief, sont tellement coûteux que la somme de connaissances mises à la portée de ces infortunés en est malheureusement limitée et, dans certaines contrées, le nombre de livres d'enseignement est tellement restreint qu'il peut être considéré comme tout à fait insuffisant pour permettre l'acquisition des notions de toutes espèces, qui sont si nécessaires à l'aveugle qui doit gagner son pain. Chaque pays, naturellement, a des ouvrages qui ne peuvent être répandus dans les états voisins, la diversité des langues est la même chez les aveugles que chez les voyants. Ceux de nos amis qui ont suivi attentivement le mouvement de l'Esperanto à l'étranger savent déjà qu'un mouvement se dessine pour répandre notre chère langue parmi les aveugles de toutes les nations.

Ces derniers, quand ils connaîtront une langue commune pourront aussi avoir des livres communs, la vente de ces livres sera au moins décuplée et, partant, leur acquisition sera moins coûteuse, tandis que, d'un autre côté, leur nombre ne fera que s'accroître. Mais pour réaliser cette bonne action, il faudra d'abord composer des manuels espérantistes dans toutes les langues, manuels spécialement imprimés en relief. Nous sommes heureux d'annoncer que les manuels pour les

Het Esperanto bij de blinden.

Wij weten allen, dat de boeken, den blinden bestemd, met bijzondere verhevene letters gedrukt, zoo kostelijk vallen dat de geheelheid der wetenschap ten dienste dezer ongelukkigen gesteld daardoor ongelukkiglijk zeer beperkt is, en dat in zekere streken, het getal leerboeken zoo gering is, dat het mag beschouwd worden als onvoldoende tot het bekomen van allerhande kennissen, zoo onmisbaar aan den blinde, die genoodzaakt is zijn brood te winnen. Ieder land heeft natuurlijk boeken, die in de naburige landen niet kunnen verspreid worden, het verschil der talen is hetzelfde voor blinden als voor zienden. Deze onzer vrienden, die aandachtiglijk de esperantische beweging in den vreemde nagegaan hebben, weten reeds dat eene beweging zich vertoont, die voor doel heeft onze beminde taal onder de blinden van alle landen te verspreiden.

Deze laatsten, wanneer zij eene algemeene taal zullen kennen, zullen kunnen boeken in 't gemeen hebben. De verkoop van die boeken zal ten minste tien maal grooter zijn, en daardoor, de aankoop min kostelijk, terwijl van eenen anderen kant, hun getal steeds zal aangroeien. Maar om die goede daad te verwezentlijken, zal het eerst en vooral noodig zijn in alle talen esperantische handboeken te maken, handboeken op bijzondere wijze met uitkomende teekens vervaardigd. Wij hebben het geluk aan te kondigen dat, vóór het einde van het jaar, handboeken voor de Engelsche, Duitsche en Zweedsche blinden zullen het licht zien. Verknochte mannen

libroj por blinduloj Anglaj, Germanaj kaj Svedaj elaperos antaŭ la fino de l' jaro. Sindonaj homoj sin kunigis kaj kontraktis promeson elverki tiujn librojn. Estas sinjoroj H. Thilander kaj H. F. Andersson por Svedoj, S° Th. Cart, por Francoj, S° J. J. Monnier kaj la « Asile Recourdon » (Lausanne) por Svisoj.

Jam de nun oni povas ricevi de la Doktoro Paul Fruictier, ĉefredaktoro de la ĵurnalo « *Lingvo Internacia* » 27, boulevard Arago, Parizo :

1e La lernolibron por blinduloj en skribsistemo Braille (lingvo Franca) kosto : 5 frankoj.

2e La saman por vidantaj instruontoj de la blinduloj.

3e Propagandajn foliojn en Franca lingvo kun sciigoj pri utileco de Esperanto por blinduloj, rezultatoj ricevitaj, meĥanismo de Esperanto, sciigoj pri lerniloj, k. t. p. Kosto : dudekkvin po kvindek centimoj.

Pli detalajn klarigojn oni trovos en la novembra numero de la ĵurnalo « *Lingvo Internacia* ».

S° Paul Fruictier ricevos, ankaŭ, la monoferojn per poŝtmarkoj, papermono, poŝtmandato, k. t. p. por la propagando inter blinduloj kaj preso de verkoj en Braille' sistemo.

Kiel kuriozaĵo, ni presas sube, per nigraj punktoj, la Braille' alfabeton kiu enhavas specialajn ĉapeletajn literojn Esperantajn.

Por blinduloj. — Alfabeto, sistemo Braille.

⠁	⠃	⠉	⠡	⠙	⠑	⠋	⠛	⠻	⠓	⠳	⠊	⠚	⠺
a	b	c	ĉ	d	e	f	g	ĝ	h	ĥ	i	j	ĵ

⠅	⠇	⠍	⠝	⠕	⠏	⠗	⠎	⠮	⠞	⠥	⠬	⠧	⠵
k	l	m	n	o	p	r	s	ŝ	t	u	ŭ	v	z.

Tra la Belga Gazetaro.

Ni ricevis ĉe la plimulto de la Belgaj ĵurnaloj tre koran akcepton. Tio multe ĝojigas nin : estas pruvo ke la ideo de Lingvo Internacia senĉese progresas kaj ke oni jam ne respondas plu al niaj certigoj per duboj kaj mokoj.

aveugles Anglais, Allemands et Suédois, verront le jour avant la fin de l'année. Des hommes dévoués se sont réunis et se sont engagés à composer ces livres. Ce sont Mrs H. Thilander et H. F. Andersson pour les Suédois, Mr Th. Cart, pour les Français, Mr J. J. Monnier et l'Asile Recourdon (Lausanne) pour les Suisses.

Dès maintenant déjà on peut recevoir du docteur Paul Fruictier, rédacteur en chef du journal « *Lingvo Internacia* » 27, boulevard Arago, Paris :

1° Le manuel pour aveugles, système d'écriture Braille (en Français). Prix : 5 francs.

2° Le même pour les futurs instituteurs voyants.

3° Des feuilles de propagande en langue française avec renseignements sur l'utilité de l'Esperanto pour les aveugles, les résultats acquis, le mécanisme de l'Esperanto, des renseignements sur les moyens de s'instruire, etc. Prix : 25 pour 0,50 franc.

On trouvera de plus amples informations dans le numéro de Novembre du Journal « Lingvo Internacia. »

Mr Paul Fruictier recevra aussi les offrandes au moyen de timbres-postes, papier-monnaie, mandat postal, etc. pour la propagande parmi les aveugles et l'impression de travaux du système Braille.

A titre de curiosité, nous imprimons ci-dessus, en points noirs, l'alphabet Braille, qui contient les lettres accentuées spéciales à l'Esperanto.

A travers la presse Belge.

Nous avons reçu chez la plupart des journaux belges un accueil très cordial. Cela nous réjouit beaucoup : c'est une preuve que l'idée d'une Langue Internationale gagne sans cesse du terrain et que l'on ne répond déjà plus à nos affirmations par le doute et la moquerie.

zijn bijeengekomen en hebben op zich genomen die boeken op te stellen. Het zijn voor de Zweedschen, de Heeren H. Thilander en H. F. Andersson ; de Hr Th. Cart, voor de Franschen, de Heer J. J. Monnier en het Schuilhuis Recourdon (Lausanne), voor de Zwitsers.

Van stonden af kan men verkrijgen van doktor Paul Fruictier, hoofdopsteller van het dagblad « Lingvo Internacia » *27, boulevard Arago, Parijs :*

1° Het handboek voor blinden, schrijfstelsel Braille (in 't fransch). Prijs, 5 frs.

2° Het zelfde boek voor de toekomende ziende onderwijzers.

3° Verspreidingsbladen in 't fransch met inlichtingen over het nut van het Esperanto voor de blinden, de reeds bekomene uitslagen, de samenstelling van het Esperanto, inlichtingen over de middelen om zich er in te onderwijzen, enz. Prijs 25 voor 0,50 frs.

Breedere berichten zijn te vinden in het nummer der maand November van het dagblad « Lingvo Internacia ».

Heer Paul Fruictier zal ook voor de verspreiding bij de blinden, en den druk volgens Braille's stelsel, giften ontvangen in postzegels, papiergeld, postmandaten, enz.

Wegens de zeldzaamheid van de zaak, drukken wij hierboven in zwarte punten Braille's A B C, die de geteekende letters bevat, welke tot het Esperanto behooren.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Door de Belgische drukpers.

Bij het grootste getal der belgische dagbladen zijn wij gulhertig ontvangen geweest. Dat verheugt ons grootelijks ; het is een bewijs dat het gedacht eener wederlandsche taal onophoudelijk grond wint, en dat men aan onze beweringen door twijfel en spot niet meer antwoordt.

Dum la nuna jaro, en pli ol unu Belga ĵurnalo estis enpresataj longaj skribaĵoj favore por nia afero sed pri ili ni ne povas raporti. De la apero de nia *Belga Sonorilo*, multaj gazetoj per amikaj vortoj parolis al siaj legantoj pri nia entrepreno kaj prezentis nian ĵurnalon al ilia bonvola atento.

Inter aliaj, « *La Métropole* » el Antverpeno, kiu jam en Junio lasta publikigis longan kaj bonegan artikolon, raportis pri nia unua numero per tre ĝentilaj kaj afablaj esprimoj. Samamaniere agis la ĵurnaloj : « *Recht voor Allen* (Eecloo) », « *Le Courrier de l'Orneau* (Gembloux) », « *De Thouroutnaar* (Thourout) », k. c. En « *De Thouroutnaar* » (num° de la 25ª de oktobro), ankaŭ estis presata tre favora artikolo pri Esperanto kaj nia agado. La « *Gazet van Thienen* (Tirlemont) », en sia numero de la 25ª de oktobro, entute publikigis kiel ĉefartikolon la Francan tradukon de artikolo, presita en nia 2ª numero : « La unuaj paŝoj de Esperanto en Belgujo ».

En la « *Belgique Militaire* » (10ªⁿ aŭg. 1902), ni tre plezure legis longan priskribaĵon pri la agoj de nia eminenta amiko, la fama esploristo komandanto Ch. Lemaire ; la fino de la artikolo memorigis lian bataladon por Esperanto kaj sciigis la tre baldaŭan aperon de la *Belga Sonorilo.* Ni ankaŭ, ni konigos iam al niaj legantoj la vivon de la tre simpatia kaj honorinda amiko, kiu nune laboradas kaj penadas tiel malproksime de ni.

Nia sindonema presisto, S° Witteryck, senlace propagandadas en siaj du ĵurnaloj : « *De Lusthof* », kaj « *Zuid- en Noord-Nederlandsch Tooneel* ». En la « *Journal de Courtrai* » (n°ʲ de 14ª kaj 21ª de septembro), aperis du longaj artikoloj, titolitaj : « Ni lernu Esperanton » kaj « La Delegacio por L. I. ».

En sia numero de la 25ª de oktobro, « *La Chronique* », el Bruselo, eksentis la bezonon elspezi iom da ŝercoj malhelpe al nia Lingvo ; ĝi nenion gravan eltrovis kaj fine devis defendi la elekton de la latina lingvo, kiel Lingvo Internacia. La sekvantan tagon, « *Le Matin* » el Antverpeno, per longa artikolo, certigante la baldaŭan enkondukon de artefarita lingvo internacia, ataketis sian kunfraton « *La Chronique* » kaj venke refutis la proponon pri la uzado de la latina lingvo kiel tutmonda organo por la homaj rilatoj.

Fine la « *Annonce timbrologique* » sciigas al siaj legantoj la naskiĝon de la B. S. ĝaste rememorigante ke sia direktoro estis unu el la unuaj Esperantistoj Belgaj. Tio okazis antaŭ 10 jaroj. Jam !

MAURICE SEYNAEVE.

Dans le courant de cette année, plus d'un journal belge inséra de longs articles en faveur de notre cause, mais il ne nous appartient pas d'en parler. Depuis l'apparition de notre *Belga Sonorilo*, de nombreux périodiques en termes très favorables, entretinrent leurs lecteurs de notre entreprise et présentèrent notre journal à leur bienveillante attention.

Dans ce nombre, « *La Métropole* » d'Anvers, qui a déjà publié en Juin dernier un excellent et long article, mentionna notre premier numéro en quelques phrases très amicales et très affables. Nous pouvons en dire autant des journaux ; « *Recht voor Allen* (Eecloo) », « *Le Courrier de l'Orneau* (Gembloux) », « *De Thouroutnaar* (Thourout) », etc. Ce dernier, dans son numéro du 25 Octobre, publia aussi un très bon article traitant de l'Esperanto et de nos efforts. La « *Gazet van Thienen* (Tirlemont) », dans son numéro du 25 Octobre, publia entièrement comme article de fond la traduction française d'un article paru dans notre 2ᵐᵉ numéro : « Les premiers pas de l'Esperanto en Belgique ».

Dans la « *Belgique Militaire* » (10 Août 1902), nous avons lu avec grand plaisir un long article touchant la carrière de notre éminent ami, le célèbre explorateur : Commᵗ Ch. Lemaire ; la fin de l'article rappelait sa lutte pour l'Esperanto et annonçait l'apparition très prochaine de la *Belga Sonorilo*. Nous aussi, nous ferons connaître un jour à nos lecteurs la vie de l'ami si éminent et si sympathique, qui aujourd'hui travaille et peine bien loin de nous.

Notre éditeur dévoué, Mʳ Witteryck, mène une propagande incessante dans ses deux journaux : « *De Lusthof* » et « *Zuid en Noord Nederlandsch Tooneel* ». Dans le « *Journal de Courtrai* » (nᵒˢ des 14 et 21 Septembre), ont paru deux longs articles, intitulés : « Etudions l'Esperanto » et « La Délégation pour L. I. ».

Dans son numéro du 25 Octobre, « *La Chronique* », de Bruxelles, a éprouvé le besoin de dépenser un peu d'esprit aux dépens de notre Langue ; elle n'a pas trouvé grand chose et a dû se rabattre finalement sur l'idée du choix du Latin, comme Langue Internationale.

Le lendemain, un autre confrère, « *Le Matin* » d'Anvers, après avoir affirmé l'adoption prochaine d'une langue internationale artificielle, s'en prenait à « *La Chronique* » et réfutait de bonne façon la proposition d'employer le latin comme langue universelle.

Enfin *l'Annonce timbrologique* fait part à ses lecteurs de la naissance de la B. S. en rappelant avec raison que son directeur fut un des premiers Espérantistes belges. Il y a 10 ans de cela. Déjà !

MAURICE SEYNAEVE.

In den loop van dit jaar nam meer dan een belgisch dagblad lange bijdragen op ten voordeele van onze zaak, maar het is aan ons niet daar van te spreken. Sedert de verschijning van onze Belga Sonorilo, *onderhielden menige tijdschriften hunne lezers in zeer goedjunstige woorden over onze onderneming en riepen welwillend hunne aandacht op ons blad.*

Van dit getal was de « Métropole » *van Antwerpen, die in Juni laatstleden eene opperbeste en lange bijdrage gaf, en van ons eerste nummer in eenige zeer vriendelijke en zeer goedjunstige zinsneden melding maakte.*

Hetzelfde kunnen wij zeggen van de dagbladen : « Recht voor Allen » *(Eekloo)*, « Le Courrier de l'Orneau » *(Gembloers)*. « De Thouroutnaar » *(Thourout), enz. Over het Esperanto en onze pogingen gaf dit laatste ook een zeer goed artikel in zijn nummer van 25 October. De* « Gazet van Thienen » *(Thienen), nam in haar nummer van 25 October als hoofdartikel de vervlaamsching van eene bijdrage, verschenen in ons tweede nummer : « De eerste stappen van het Esperanto in België ».*

In de « Belgique Militaire » *(10 Oogst 1902) hebben wij met veel genoegen een lang artikel gelezen over de levensbaan van onzen uitmuntenden vriend : commandant Ch. Lemaire. Het einde van het artikel herinnerde zijnen strijd voor het Esperanto en kondigde de aanstaande verschijning aan van de* Belga Sonorilo. *Wij ook zullen eensdaags aan onze lezers het leven van den voortreffelijken en beminden vriend doen kennen, die op heden ver van ons werkt en zwoegt.*

Onze verknochte uitgever, heer Witteryck, tracht onophoudelijk ons werk te verpreiden door ziin schrijven in zijne twee tiidschriften : « De Lusthof » *en* « Zuid- en Noord-Nederlandsch Tooneel ». *In het* « Journal de Courtrai » *(nummer van 14 & 24 September) zijn onder hoofding : « Etudions l'Esperanto » en « La Délégation pour L. I. » lange artikelen verschenen.*

In haar nummer van 25 Oktober heeft « La Chronique » *van Brussel, de noodzakelijkheid gevoeld van ten koste van onze taal wat verstand uit te kramen ; veel heeft zij niet gevonden en eindeliik zich moeten vergenoegen met zich te werpen op de keus van het Latijn als wederlandsche taal.*

's Anderendaags, een andere medebroeder « Le Matin » *van Antwerpen, na de aanstaande aanvaarding eener wederlandsche taal verzekerd te hebben, viel de* « Chronique » *aan, en wederlegde meesterlijk het voorstel van het Latijn als algemeene taal aan te nemen.*

Eindelijk de Annonce Timbrologique *deelt aan hare lezers de verschijning mede van de B. S., met recht herinnerende dat haar bestuurder een der eerste esperantisten geweest is: Dit gebeurde over 10 jaren. Reeds !*

Novaj libroj.

La Esperantista biblioteko pligrandiĝas rapide. Ni ricevis, dum tiuj lastaj semajnoj, multajn verkojn tute skribitajn Esperante. Unue, novan eldonon de « Hamleto » de Shakespeare, tradukitan de D° Zamenhof; poste « Esperantaj Prozaĵoj » kolekton da tekstoj Esperantaj de plej bonaj aŭtoroj, eltiritan de nia ĵurnala kunfrato « L'Espérantiste » kaj ankoraŭ alian aron da Francaj novaĵoj, tradukitan de S^oj Lallemant kaj Beau (en Diĵon'o) kaj titolitan « Diversaĵoj ». — Du malgrandaj broŝuroj ĵus aperas, enhavantaj la tradukaĵojn de la teksto kaj ekzercoj de la « Grammaire et Exercices » de S° de Beaufront kaj de la libro « L'Esperanto en 10 leçons » de S^oj Th. Cart et Pagnier. Samtempe ni ricevis Flandran tradukaĵon de tiu lasta verko, titolitan « Het Esperanto in tien lessen ». Tiu tradukaĵo, tiel ĝustatempa por nia Belga propagando, estas verkita de nia kunlaboranto A.-J. Witteryck. Ĝi estas la unua Esperantista libro presita en Belglando kaj ne estas necese rekomendi ĝin al tiuj amikoj niaj, kiuj faros propagandon en la Flandra parto de nia patrujo. Ĉiuj verkoj apartenas al la kolekto Esperanta, aprobita de D° Zamenhof.

Jos. JAMIN.

Avizoj.

Ni presigos, en la proksimaj numeroj specialan rubrikon, en kiu ni donos la nomaron de tiuj el niaj abonantoj kiuj deziras interŝanĝi regule korespondaĵojn kun samideanoj fremdaj. La enskribo en tiu nomaro estos senpaga; sufiĉas sendi al nia ĉefredaktoro petan poŝtkarton, Esperante skribitan, kun la nomoj kaj adreso *legeble* difinitaj.

***

Niaj Esperantistaj kunfratoj, ĵurnaloj « L'Espérantiste, Lingvo Internacia, Rondiranto kaj la kuraĝa Holanda Pioniro » presigis amindajn artikolojn pri la enveno de la Belga Sonorilo inter la Esperantista gazetaro.

Kompreneble, ni ne povas, pro manko da loko, longe dankadi ilin unu post la alia; do ni korege dankas are tiujn kunfratojn kaj promesas iri ĉiam antaŭen, kun ili, por la sukceso de Esperanto.

***

Ni ĵus ricevas novan esperantan ĵurnalon titolatan « *Revuo Internacia* ». Ni kore deziras bonvenon kaj longan daŭron al nia nova kunfrato. Aldonoj germana kaj bohema akompanas la Revuon. Tamen ni miras multe pri iaj ideoj esprimitaj en tiu ĵurnalo; tial ni ekzamenos detale « *Revuon Internacian* » en nia proksima kroniko.

***

En la « Tribune Congolaise » de la 23^a de Oktobro, ni trovas bonajn novaĵojn pri la alveno en Kongolandon de S° Kom^to Lemaire. Post feliĉa veturado, nia kuraĝema amiko tre bonsane alvenis al Matadi, kie li tre kore estis akceptata de la multaj amikoj, kiujn li tie posedas. Post kelkaj tagoj, li eniris en Léopoldville, kie lin atendis « entuziasma akcepto ». De tie, S° Lemaire ekveturis, la 15^an de Septembro, per la vaporŝipo « Le Roi des Belges » al Meza-Afriko. En la momento kiam li foriris de tiuj du urboj, tre multe da personoj alestis por lin saluti, lastan fojon, kaj por prezenti al li siajn plej sincerajn bondezirojn.

Laŭ la lastaj novajoj, S° Lemaire, kiu bonege fartis, estis ankoraŭ renkontita, ŝipveturante sur la Alta-Kongo.

Lin akompanas ankaŭ niaj plej koraj deziroj.

Avis.

Nous publierons dans les numéros suivants une rubrique spéciale, sous laquelle paraîtront les noms de tous nos abonnés qui désirent engager une correspondance régulière avec des adhérents étrangers. Cette inscription se fera gratuitement: il suffit d'envoyer à notre rédacteur en chef une demande, écrite en Esperanto et indiquant très lisiblement les noms et adresse.

***

Nos confrères espérantistes, les journaux « l'Espérantiste, Lingvo Internacia, Rondiranto et le courageux Holanda Pioniro » ont inséré d'aimables articles sur l'arrivée de la Belga Sonorilo parmi la presse Esperanto.

Il va de soi que, faute de place, nous ne pouvons longuement les remercier l'un après l'autre; de tout cœur nous remercions donc ces confrères, collectivement, et promettons d'aller toujours de l'avant comme eux, pour le succès de l'Esperanto.

Bericht.

Wij zullen in onze volgende nummers eene bijzondere afdeeling geven, waarin de namen zullen bekend gemaakt worden van al onze inteekenaren die begeeren eene bijzondere briefwisseling te ondernemen met vreemde toetreders. Kosteloos zullen zij ingeschreven worden: het is genoeg aan onzen opsteller eene geschrevene vraag toe te zenden en zeer leesbaar de namen en het adres op te geven.

***

Onze esperantische medebroeders, de dagbladen «l'Espérantiste, Lingvo Internacia, Rondiranto en het moedige Holanda Pioniro,» hebben vriendelijke artikelen opgenomen over de aankomst in de esperantische drukpers van de Belga Sonorilo.

Het spreekt van zelf dat wij, uit oorzaak van plaatsgebrek, den eenen na den anderen niet kunnen breedvoerig bedanken, gezamentlijk bedanken wij hen dus van herten en beloven van gelijk zij, altijd voorwaarts te gaan tot den goeden uitslag van het Esperanto.

Ni prezentos regule al la legantoj de la Belga Sonorilo Esperantistajn tekstojn, skribitajn de alilandaj korespondantoj kaj, ĉiafoje, ni konigos ilian elvenon. Tiel, niaj legantoj povos certiĝi pri la absoluta internacieco de la lingvo. La unuaj tekstoj, kiujn ni reproduktos, estos zorge tradukitaj de la redakcio en la lingvoj Franca kaj Flandra. Pli malfrue, ni presos nur la esperantistajn tekstojn.

Ni komencas, hodiaŭ, per la kanto kiun ĉiu konas : « Ĉe la lunbrilo ». Ni ne kredas necese doni tradukaĵojn de ĝi. La legendo, kiun poste ni presas, estas verko de Sinjoro Kofman, Ruso loĝanta en Odessa, kaj unu el la plej bonaj Esperantistoj.

Ĉe la lunbrilo.

Ĉe la lunbrilo
Amiko Peĉjo,
Pruntu la plumon
Por skribi vorton.
Kandelo morta,
Fajr' estingita,
Malfermu pordon
Pro l'amo de Dio.

La vulpo kaj la leono.

(Talmuda fablo.)

Leono kaptis vulpon kaj volis ĝin manĝi. La lasta diris : « Rigardu min, mi estas tro malgranda por « satigi vian apetiton. Se vi volas, mi kondukos vin al homo dika kaj grasa, kiu tute kontentigos vian « malsaton. » Tio ĉi plaĉis al la leono, kiu iris kun la vulpo. Ili proksimiĝis al foso, superkovrita de branĉoj ; sur la kontraŭa rando sidis homo, tre facile atakebla : oni devis fari nur salton. Sed la leono, ekvidinte la homon, eksentis timon kaj diris :

« Mi timas. La homo ŝajnas preĝi, kaj tio ĉi povas malutili min. » Sed la vulpo, por kuraĝigi la reĝon de bestoj, respondis citante verson de Biblio : « Viaj pekoj estos pagataj poste de viaj infanoj kaj de viaj nepoj. » La kuraĝigita leono faris eksalton kaj.... falis en la foson.

La vulpo enrigardis tien. Tiam la leono ekkriis : « Vi estas mensogisto ! Ĉu vi ne diris al mi ke la puno « trafos ne min, sed miajn nepojn ? »

« Mi diris la puran veron, respondis la vulpo, sed via avo ŝajne jam estis pekinta, kaj vi pagas nun « liajn pekojn.

Tradukis : A. Kofman (Odessa).

Nous présenterons régulièrement aux lecteurs de la Belga Sonorilo, des textes espérantistes écrits par des correspondants étrangers et nous en indiquerons chaque fois la provenance. Nos lecteurs pourront se convaincre, de cette façon, de l'internationalité absolue de la langue. Les premiers textes que nous reproduirons seront traduits en français et en flamand par les soins de la rédaction. Plus tard nous ne donnerons plus que le texte espérantiste.

Nous commençons aujourd'hui par la chanson que chacun connaît « Au clair de la lune ». Nous croyons inutile d'en donner des traductions. La légende que nous publions ensuite est de Mr Kofman, un russe habitant Odessa et l'un des meilleurs écrivains espérantistes.

Le renard et le lion.

(Fable du Talmud).

Un lion attrapa un renard et voulut le manger. Ce dernier dit : « Regarde-moi, je suis trop petit pour satisfaire ton « appétit. Si tu veux, je te conduirai près d'un homme gros et « gras, qui contentera pleinement ta faim. » Ceci plut au lion, qui accompagna le renard. Ils s'approchèrent d'une fosse, recouverte de branches. Sur le bord opposé était assis un homme qu'il était aisé d'attaquer : on ne devait faire qu'un saut. Mais le lion, ayant aperçu l'homme, prit peur et dit : « J'ai peur. L'homme semble prier, et cela peut me nuire. »

Mais le renard, pour encourager le roi des animaux, répondit en citant un verset de la Bible : « Vos péchés seront payés « plus tard par vos enfants et vos petits-enfants. » Le lion, rassuré, fit un bond et..... tomba dans la fosse.

Le renard y jeta un regard. Alors le lion s'écria : « Tu es un menteur ! Ne m'as-tu pas dit que le châtiment ne m'atteindra « pas, mais atteindra mes petits-enfants ? » — « J'ai dit la pure « vérité, répondit le renard, mais ton aïeul était vraisemblablement déjà coupable, et tu paies aujourd'hui ses péchés. »

Traduction de Jos. Jamin.

Regelmatig zullen wij aan de lezers van de Belga Sonorilo esperantische bijdragen aanbieden, door vreemde schrijvers opgesteld, en waarvan wij de herkomst telkens zullen bekend maken. Onze lezers zullen zich op die wijze kunnen overtuigen van den volstrekt wederlandschen aard onzer taal. De eerste opstellen, die wij zullen overnemen, zullen verfranscht en vervlaamscht worden door de zorgen van den opstelraad. Later zullen wij enkelijk de esperantische woorden geven.

Wij beginnen heden met een lied door iedereen gekend « Au clair de la lune. » Wij denken het niet noodig de vertaling er van te geven. Het vertelsel, dat wij opvolgentlijk in 't licht geven, is van den heer Kofman, eenen Rus te Odessa wonende en eenen der beste esperantische schrijvers.

De vos en de leeuw

(Fabel uit den Talmud).

Een leeuw ving eenen vos en wilde hem opeten. Deze laatste zegde : « Aanschouw mij, ik ben te klein om uwen honger te stillen. Indien gij wilt, ik zal u bij eenen dikken en vetten man leiden, en gij zult uwen honger geheel en gansch kunnen verzadigen. » Dit stond den leeuw aan, die den vos vergezelde. Zij naderden eenen kuil bedekt met boomtakken. Op den overkant zat een man, die gemakkelijk was om aan te vallen, een enkele sprong was voldoende. Maar de leeuw, wanneer hij den man zag, werd bang en sprak : « Ik ben bevreesd. Die man schijnt te bidden en dat zou mij kunnen hinderen. »

Maar de vos, om den koning der dieren aan te moedigen antwoordde en bracht een vers van den Bijbel bij : « Uwe zonden zullen later door uwe kinderen en kleinkinderen betaald worden. » De leeuw, gerust gesteld, deed eenen sprong en........ viel in den kuil.

De vos wierp eenen blik er in. Dan riep de leeuw uit : « Gij zijt een leugenachtig dier ! Hebt gij mij niet gezegd dat de straf mij niet zou bereiken, maar vallen op mijne kleinkinderen ? » — « Ik heb de zuivere waarheid gezegd, gaf de vos voor antwoord, maar uw grootvader was waarschijnlijk reeds plichtig, en op heden betaalt gij zijne zonden. » Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

La « *BELGA SONORILO* » acceptera des annonces à des prix très réduits dont on trouvera le tableau ci-dessous.

Ces annonces devront satisfaire aux conditions suivantes :

1° Être rédigées exclusivement en Esperanto ;

2° Émaner de personnes s'engageant à correspondre en Esperanto ,

3° Les annonces doivent être prises pour une année entière.

1/16	de page	annuellement	fr.	8.00
1/8	»	»	»	15.00
1/4	»	»	»	28.00
1/2	»	»	»	50.00

De « BELGA SONORILO » *aanveerdt aankondigingen aan zeer matige prijzen, van welke men hieronder de tabel vindt.*

Die aankondigingen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° Opgesteld zijn uitsluitelijk in Esperanto ;

2° Gegeven zijn door personen die zich verplichten in Esperanto te schrijven ;

3° De aankondigingen moeten genomen worden voor een gansch jaar.

1/16	*bladz.*	*jaarlijks*	*fr.*	*8.00*
1/8	»	»	»	*15.00*
1/4	»	»	»	*28.00*
1/2	»	»	»	*50.00*

LOKO LUEBLA.

LOKO LUEBLA.

LOKO LUEBLA.

LOKO LUEBLA.